

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA SOROCA
SEDIUL CENTRAL

16.IAN. 2018

Nr. ieșire 1052

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA SOROCA
MD 3000, or. Soroca, str. Independenței 62,
tel. (0-230) 2-23-56; tel.(fax) (0-230) 2-24-96;
e-mail : jsr@justice.md

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
СОРОКСКИЙ СУД
МД-3000, г.Сорока, ул. Индепенденцей 62,
тел. (0-230) 2-23-56; тел. (fax) (0-230) 2-24-96;
e-mail : jsr@justice.md

Bir.218 A

**Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun.Chişinău, str.Alexandru Lăpuşeanu 28**

În procedura Judecătorie Soroca, sediul Central, se află cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „FEE-Nord” către ÎP „Sor-Lotus” COOP, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal principal de Stat privind încasarea datoriei.

Astfel în adresa dumneavoastră se expediază încheierea din 16 ianuarie 2018 privind sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității a hotărârii Guvernului RM nr.629 din 13 octombrie 1991 „Cu privire la întovărășirile pomicole” și prevederile art.19 lit.c) al „Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1303 din 24.11.2004.

În caz că pentru examinare va fi necesar dosarul civil, acesta la solicitare va fi expediat în adresa dumneavoastră.

Anexe:

- 1) Încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central, din 16 ianuarie 2018 (dosar nr.2c-38/17).
- 2) Copia sesizării Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate pe (7 file).
- 3) Copia cererii de chemare în judecată pe (4 file).

Președintele de ședință
Judecătorul

C.Botnaru

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA**

INTRARE NR. 159
1 februarie 2018.

Î N C H E I E R E

16 ianuarie 2018

mun. Soroca

Judecătoria Soroca sediul Central

Instanța în componența:

Președintelui de ședință: C. Botnaru

Grefierului: A. Chiroșca

Cu participarea:

Reprezentantului reclamantei: V. Zabolica

Reprezentantului pârâtului: V. Ciuhrii

examinând în ședință de judecată publică sesizarea avocatului V.Ciuhrii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul pricinii civile la cererea de chemare în judecată a SA" FEE-Nord" către ÎP" Sor-Lotus" COOP, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal principal de Stat privind încasarea datoriei -,

A C O N S T A T A T :

1. La 14.06.2017 SA" FEE-Nord" s-a adresat în instanța de judecată cu cererea nominalizată.

2. În motivarea acțiunii a indicat că, începând cu 01.08.2015, SA" FEE-Nord" a început furnizarea energiei electrice către ÎP" Sor-Lotus" COOP, în conformitate cu licența AC 000528 din 31.07.2015, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

3. Susține că în urma controlului efectuat de Inspectoratul Fiscal de Stat s-a stabilit că, SA" FEE-Nord" urma s-ă aplice energiei electrice furnizate către întovărășirile pomicole TVA la cota standard (20%), începând cu data de 01.08.2015, fapt confirmat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat al Ministerului Finanțelor care s-a expus asupra problemei abordate prin scrisoarea nr.26-08/2-12/1/10088/8509 din 19.10.2016 și scrisoarea nr.26-08/4-1-10/2-1053/1344 din 30.01.2017, prin care a specificat că membrilor întovărășirilor pomicole, pentru imobile cu destinație alta decât locativă, urmează să li se aplice TVA la cota standard, pentru energia electrică furnizată, conform art.104 lit.b) Cod fiscal și prevederilor Hotărârii Guvernului nr.629 din 13.11.1991.

4. Menționează că în cazul întovărășirii pomicole energia electrică este furnizată către însăși întovărășire și nu fiecărui membru al acesteia separat, de aceea, pentru ca impozitarea să fie cu cota "zero", fiecare din imobilele amplasate pe teritoriul întovărășirii pomicole trebuie să aibă destinație locativă. Astfel, energia electrică este furnizată către ÎP" Sor-Lotus" COOP, care ulterior repartizează energia electrică imobilelor aflate pe teritoriul său, dar care nu toate sunt cu destinație locativă.

5. Reieșind din cele expuse, reclamanta invocă că a efectuat recalculul neaplicat la TVA și a emis facturile de plată, care până la data înaintării acțiunii în judecată au rămas neachitate.

6. Solicită reprezentantul SA" FEE-Nord" încasarea din contul ÎP" Sor-Lotus" COOP a datoriei în sumă de 55232,00 lei, în baza facturii fiscale nr. AAA 4237035, a sumei de 24661,03 lei, pentru restanța la facturile AAA 4237033, AAA 4237064, AAA 4238168, AAA 4238848 și AAB 0429553, precum și a cheltuielilor legate de achitarea taxei de stat la depunerea prezentei cereri în sumă de 2396,79 lei.

7. În ședința de judecată reprezentantul pârâtului, avocatul Valentin Ciuhrii, care participă în baza mandatului nr.1079798 din 01.09.2017, a înaintat demers privind

ridicarea excepției de neconstituționalitate a hotărârii Guvernului RM nr.629 din 13 noiembrie 1991 „Cu privire la întovărășirile pomicole” și prevederilor art.19 lit.c) al Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1303 din 24.11.2004, referitor la atribuirea loturilor întovărășirilor pomicole și construcțiilor amplasate pe ele, sub aspectul corespunderii cu art.16, art.127 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

8. Reprezentantul SA”FEE-Nord”, în ședința de judecată, în principiu a fost de acord cu demersul înaintat, dar a lăsat soluția la discreția instanței.

9. Audiind opiniile participanților la proces, analizând solicitarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată a considerat necesar de a o admite, reieșind din următoarele considerente.

10. În conformitate cu art. 12¹ Cod de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

11. În acest context, Curtea Constituțională, prin hotărârea nr.2 din 9 februarie 2016, a relevat că [§82] judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. Totodată, Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la ”§82.”

12. Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează hotărârea Guvernului RM nr.629 din 13 noiembrie 1991 ”Cu privire la întovărășirile pomicole” și prevederilor art.19 lit.c) al Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1303 din 24.11.2004.

13. În motivarea poziției sale, reprezentantul pârâtului argumentează, că loturile de teren ale membrilor întovărășirii pomicole sunt proprietate privată a acestora, casele construite pe aceste loturi sunt pentru trai permanent al membrilor întovărășirii și familiilor lor, loturile fiind folosite de proprietari la fel ca și loturile de pe lângă case ale celorlalți locuitori ai comunei Volovița, r.Soroca, respectiv, prevederile legale referitoare la întovărășirile pomicole și art.19 lit.c) din Regulamentul cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării sunt învechite și nu corespund normelor legale actuale.

14. Susține că, acțiunea înaintată de către partea reclamantă contravine prevederilor art. 16, art.127 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova,

prevederilor art.14 al Convenției Europene cu privire la Drepturile Omului și art.1 al Protocolului Adițional nr.12 la CEDO, care interzic discriminarea.

15. În acest context, instanța remarcă că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit.g) din Constituția Republicii Moldova, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

16. Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin hotărârea nr.2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că actul normativ vizat de către avocat în interesele pârâtului constituie obiect al controlului de constituționalitate, fiind inclus în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

17. De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către avocat în interesele pârâtului ÎP”Sor-Lotus”COOP, iar actul normativ vizat nu a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

18. Reieșind din cele expuse, ținând cont că actul normativ solicitat a fi supus controlului de constituționalitate urmează a fi aplicat la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, instanța admite solicitarea reprezentantului pârâtului ÎP”Sor-Lotus”COOP, Ciuhrii Valentin și ridică excepția de neconstituționalitate a hotărârii Guvernului RM nr.629 din 13 noiembrie 1991 „Cu privire la întovărășirile pomicole” și prevederilor art.19 lit.c) al Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1303 din 24.11.2004

19. Călăuzindu-se de prevederile art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată -,

D I S P U N E :

Se ridică excepția de neconstituționalitate a hotărârii Guvernului RM nr.629 din 13 noiembrie 1991 „Cu privire la întovărășirile pomicole” și prevederilor art.19 lit.c) al Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1303 din 24.11.2004.

Se suspendă procesul intentat la cererea de chemare în judecată a SA”FEE-Nord” către ÎP”Sor-Lotus”COOP, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal principal de Stat privind încasarea datoriei.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, copia cererii de chemare în judecată și sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Președintele de ședință
Judecătorul

C. Botnaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr.28
Chișinău MD 2004
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) și lit g). Din Constituție

1. Ciuhrii

2.Valentin

3. Avocat

4. mun.Soroca, str. Mihai Eminescu 5/3

5. tel. 069066690

II- OBIECTUL SESIZĂRII

Obiectul prezentei sesizări este Hotărârea Guvernului nr. 629 din 13.11.1991 cu privire la întovărășirile pomicole și prevederii art. 19 lit.c) al Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1303 din 24.11.2004, referitor la atribuirea loturilor întovărășirilor pomicole și construcțiilor amplasate pe ele, la bunuri imobile cu destinație agricolă.

Conform statutului-model al Întovărășirii Pomicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629 din 13.11.1991 „Cu privire la întovărășirile pomicole”, întovărășirea pomicolă se constituie prin asocierea unui grup de lucrători ai unei întreprinderi, pe un teren de pământ împărțit în sectoare, în scopul obținerii producției agricole de pe aceste sectoare, al organizării raționale a timpului liber, întremării, precum și educației prin muncă a copiilor.

Din sensul statutului-model indicat rezultă că, sectoarele de teren au fost atribuite membrilor întovărășirii în folosință și că dreptul de folosință asupra terenului poate fi moștenit. Asupra construcțiilor edificate și plantațiilor de pe sectorul de teren, membrul întovărășirii pomicole deține drept de proprietate. La fel, membrul întovărășirii pomicole deține drept de proprietate comună asupra patrimoniului întovărășirii: obiectele și construcțiile de uz comun, construcțiile pe teritoriul livezii colective, mijloacele bănești ale membrilor întovărășirii.

În realitate, însă, deținătorii loturilor de teren, atribuite întovărășirii pomicole până la emiterea Hotărârii Guvernului nr.629, sunt proprietari ai acestor loturi, folosesc casele și construcțiile auxiliare de pe aceste loturi ca locuințe și în scopul asigurării traiului și întreținerii familiei.

Inițial, la momentul adoptării Hotărîrii Guvernului cu privire la întovărășirile pomicole, 13.11.1991, sensul constituirii acestor întovărășiri era acordarea de posibilități lucrătorilor întreprinderilor, funcționarilor, persoanelor pensionate din întreprinderi și instituții, care nu dețin loturi de lângă casă și loturi destinate construcției individuale, în scopul obținerii producției agricole de pe aceste sectoare, în vederea susținerii materiale a familiei, al organizării raționale a timpului liber, întremării, precum și educației prin muncă a copiilor. Deasemenea, membrii întovărășirii puteau activa în comun: să sădească livadă și grădină, să cultive fructe și legume, să construiască depozite pentru păstrarea fructelor și legumelor, locuri comune de parcare, alte construcții și clădiri de folosință comună, ect. Membrul întovărășirii pomicole avea dreptul să modifice, să construiască casele, acareturile și serele conform proiectelor elaborate și coordonate în modul stabilit, și a autorizațiilor de construire. Casele construite pe loturile de teren ale întovărășirii pomicole erau destinate pentru locuire temporară în perioada cultivării fructelor, pomușoarelor și legumelor, vacanței.

Conform pct.7 al Statutului-model, *Întovărășirea Pomicolă varsă în bugetul local al organului de administrare locală, pe teritoriul căruia se află, impozitul funciar și impozitul pe construcții capitale în modul stabilit din contul mijloacelor depuse de membrii întovărășirii.*

Pct.13 al Statutului stipulează obligațiile membrului Întovărășirii Pomicole, printre care, subpct.4) *să achite la timp cotizațiile de închiriere și cotizațiile de membru, cotizațiile cu destinație specială în volumul și termenele stabilite de către adunarea generală a membrilor întovărășirii, precum și impozitul funciar și pe construcțiile capitale, calculate în modul stabilit.*

Ulterior, după trecerea loturilor de teren în proprietatea membrilor întovărășirii pomicole, fiecare proprietar folosește lotul cum consideră necesar, își onorează obligațiile de achitare a taxelor și impozitelor de

sinestătător. Mai mult, fiecare proprietar și-a construit casă după propria dorință, necesități și posibilități. Marea majoritate a membrilor întovărășirii locuiesc permanent în casele nominalizate, au viză de domiciliu în s.Volovița, gospodăriile deținute de ei se află la evidența în registrul de gospodărie al Primăriei Volovița. Adică, nu se deosebesc de alte persoane, care-și au domiciliul pe teritoriul satului Volovița.

Menționăm că, casele construite de membrii întovărășirii pomicole pe loturile de teren indicate nu mai au menirea căsuței de livadă sau căsuței de vacanță, ci constituie case de locuit pentru mai mult de 100 membri și familiile lor. Conform adeverinței nr.710 din 30.08.2017, eliberate de Primăria Volovița, 46 persoane, care locuiesc pe teritoriul Î.P. „Sor-Lotus” dețin viza de domiciliu în comuna Volovița.

Conform art.4 din Legea nr.75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, *locuință* este construcția sau încăperea izolată alcătuită din una sau din mai multe camere de locuit, precum și din alte încăperi auxiliare (bucătărie, bloc sanitar etc.), care satisface cerințele de trai ale unei persoane sau ale mai multor persoane (familii) și corespunde exigențelor minime pentru locuințe, stabilite în actele normative; în calitate de locuință sînt recunoscute casele de locuit individuale, apartamentele, încăperile locuibile din cămine și din clădiri cu altă destinație;

casă de vacanță – locuință ocupată temporar, ca reședință secundară, destinată odihnei și recreerii.

casă individuală (casă cu curte) – construcție separată alcătuită din una sau mai multe camere, cu unul sau cu mai multe nivele, destinată traiului permanent, de regulă, al unei familii.

În cazul nostru, casele construite pe teritoriul ÎP „Sor-Lotus”, constituie case de locuit ale membrilor întovărășirii pomicole și satisfac necesitățile de trai ale familiilor acestora.

Membrii întovărășirilor pomicole sunt cetățeni ai Republicii Moldova, egali în fața legii. Respectiv, și atitudinea statului, instituțiilor, întreprinderilor, organizațiilor și altor cetățeni trebuie să fie la fel față de membrul și ne-membrul întovărășirii.

Deasemenea, Hotărîrea Guvernului nr.1303 din 24.11.2004 despre aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, art.19 lit.c), potrivit cărui loturile întovărășirilor pomicole și construcțiile amplasate pe ele, sunt atribuite la bunuri imobile cu destinație agricolă. Or, loturile de teren vizate nu mai sunt ale întovărășirii pomicole, ci sunt proprietate privată a fiecărui membru, folosite ca teren de lângă casă.

III- CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Pe rolul judecătoriei Soroca se află cauza civilă în baza cererii de chemare în judecată depusă de S.A., „FEE-Nord” împotriva întovărășirii pomicole „Sor-Lotus” COOP, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal Principal de tat, cu privire la încasarea recalculului TVA în sumă de 55232,00 lei, datoriei în sumă de 24661,03 lei și cheltuielilor de taxă de stat, și cererii reconvenționale depuse de Î.P., „Sor-Lotus” COOP împotriva S.A., „FEE-Nord” cu privire la anularea facturii fiscale AAA 4237035 eliberată de S.A., „FEE-Nord” și anularea recalculelor TVA la cota standart pentru energia electrică livrată membrilor Î.P., „Sor-Lotus” COOP în perioada 01.08.2015-30.11.2016.

Întovărășire pomicolă „Sor-Lotus” suspectează de neconstituționalitate Hotărîrea Guvernului nr. 629 din 13.11.1991 cu privire la întovărășirile pomicole și prevederii art. 19 lit.c). al Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1303 din 24.11.2004, referitor la atribuirea loturilor întovărășirilor pomicole și construcțiilor amplasate pe ele, la bunuri imobile cu destinație agricolă.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIGINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Potrivit art. 16 alin.1). al Constituției Republicii Moldova – respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

Potrivit art.127 alin.2). al Constituției Republicii Moldova – statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Prin urmare membrii Î.P., „Sor-Lotus” COOP, prin Hotărârea Guvernului nr. 629 din 13.11.1991 cu privire la întovărișirile pomicole și prevederii art. 19 lit.c). al Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1303 din 24.11.2004, referitor la atribuirea loturilor întovărișirilor pomicole și construcțiilor amplasate pe ele, sînt în situație defoavarizată în comparație cu locuitorii satului Volovița.

La fel Hotărârea Guvernului nr. 629 din 13.11.1991 cu privire la întovărișirile pomicole și prevederii art. 19 lit.c). al Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1303 din 24.11.2004, referitor la atribuirea loturilor întovărișirilor pomicole și construcțiilor amplasate pe ele, cît și acțiunile S.A., „FEE-Nord” cît și acțiunile Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, care impun membrii Î.P., „Sor-Lotus” COOP la achitarea TVA la cota-standart pentru energie electrică consumată, contravin prevederilor art. 14 al Convenției Europene cu privire la Drepturile Omului și art.1 al Protocolului Adițional nr.12 la CEDO, care interzic discriminarea. Înalta Curte statuiază că, orice diferență de tratament operată de Stat între indivizii aflați în situații analoage să-și găsească o justificare obiectivă și rezonabilă.

O mare parte din loturile întovărișirilor pomicole, după privatizare, au fost înstrăinate, iar noii proprietari n-au căpătat titlul de membru al Î.P., „Sor-Lotus” COOP și nu solicită să fie membri, însă sînt impuși să achite TVA la energia electrică consumată ca membri ai întovărișirii pomicole, iar întovărișirea pomicolă nu are careva pârghii legale de a încasa de la ei TVA.

V – CERNȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

A declara neconstituțională Hotărârea Guvernului nr. 629 din 13.11.1991 cu privire la întovărișirile pomicole și prevederile art. 19 lit.c) al Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1303 din 24.11.2004, referitor la atribuirea loturilor întovărișirilor pomicole și construcțiilor amplasate pe ele.

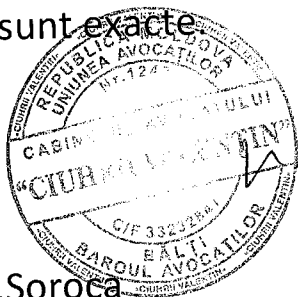
VI –DOCUMENTE ANEXATE:

- 1.copia mandatului.
- 2.Copia cererii de chemare]n judecată.

VII- DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu respect,
Avocatul

V.Ciuhria

Locul: mun.Soroca

Data: